

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ уроків української літератури

5 клас

За модельною навчальною програмою «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

За підручником «Українська література. 5 клас» (автори: Авраменко О. Українська література: підруч. для 5 кл. закл. загальн.середн. освіти / Олександр Авраменко. — Київ: Грамота, 2022. — 288 с.)

II семестр

РОЗДІЛ II. «Малює світ поезія» Тема 3. Музика поетичного слова

35	1	<p>Лірика. Види лірики (про природу, про рідний край). Ліричний твір, ліричний герой. Картини природи рідного краю в поезіях Тараса Шевченка «За сонцем хмаронька пливе...» та «Садок вишневий коло хати».</p> <p>ТЛ: лірика, ліричний твір, ліричний герой, пейзаж, персоніфікація.</p>	<p>Учень/учениця читає вірші про природу з урахуванням особливостей декламації; розвиває вміння відчувати поезію та виокремлювати образ ліричного героя; характеризує особливості віршованої форми; розрізняє тексти різних стилів, типів та жанрів у контексті авторського задуму; розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; висловлює в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у поезії явищ; характеризує вплив інтонації та засобів виразного читання на сприйняття змісту тексту; пояснює вплив прочитаного тексту на</p>	<p>Декламація ліричного твору, розповідь про власний емоційний стан під впливом прочитання твору. Вивчення напам'ять: <i>Т.Шевченко «За сонцем хмаронька пливе...», «Садок вишневий коло хати...» 1 вірш П.Тичини (на вибір)</i> «Асоціативний ряд», гра «Створи ліричний настрій», конкурс декламаторів поезії, мініпроект «Поетичний настрій», твір за метафорою</p>
36	1	<p>Художні описи природи як вияв патріотичних почуттів ліричного героя в поезіях П. Тичини «Не бував ти у наших краях!» та «Гаї шумлять...».</p> <p>ТЛ: метафора, епітет.</p>		

37	1		Виразне читання поезії напам'ять. Краса поетичної мови і мелодійність віршів Тараса Шевченка і Павла Тичини.	формування власного естетичного смаку, читацьких інтересів; поєднує інформацію, подану в різні способи у межах одного або кількох текстів; оформлює власне висловлення, враховуючи основні засади академічної доброчесності; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір; удосконалює письмовий текст
38	1	<u>Відтворення краси рідного краю засобами образної мови в поезіях Євгена Гуцала «Зірка», «Чарівники», «Журавлі високі пролітають...»</u>		
39	1	Пейзаж у поезіях Максима Рильського «Дощ» («Благодатний, довгожданий...»), «Перед грозою», « <u>Осінь-маляр із палітрою пишною...</u> », «Люби природу не як символ...»		
40	1	Урок розвитку мовлення №3 (усно). «Словесне малювання» картин природи за поезіями Т.Шевченка, П.Тичини, Є.Гуцала, М.Рильського		
41	1	<u>Художні образи в поезіях Миколи Вінграновського</u> «Бабунин дощ», « <u>Сама собою річка ця тече</u> », «Перша колискова», «Даленіє вечір в бабиному літі...», «Далекими світами...»		
42	1	ПЧ №3 <u>Леся Українка «Лелія».</u>		
43	1	ЛРК № 3 Знайомство з поетами Тернопілля		

44	1		Урок розвитку мовлення №4 (письмово) Твір-етюд (замальовка) за метафорою		
45	1		Контрольна робота № 4. (тестові завдання) з розділу «МАЛЮЄ СВІТ ПОЕЗІЯ. ТЕМА 3. МУЗИКА ПОЕТИЧНОГО СЛОВА»		

РОЗДІЛ III. «Від казки до книги буття»
Тема 4. Книжка вчить, як у світі жить
Історичне минуле в літописних оповіданнях

46	1		<u>Літопис як жанр</u> . Казкові й історичні мотиви літописних сюжетів. Значення літописання для нащадків. <u>«Повість минулих літ»</u> (загальне ознайомлення) – перший історичний твір на землях Київської Русі, пам’ятка XII ст., основа українського літописання. Героїчний зміст літопису. Змалювання вчинків літописних героїв. Уславлення засновників Київської Русі. Любов київських князів до своєї землі, їхня сила духу, воля, благородство, сміливість, рішучість, вірність тощо. ТЛ: літопис	Учень/учениця пояснює значення літописання для нащадків; визначає основну мету почутого; читає літописні оповіді у різний спосіб відповідно до мети читання; співвідносить зміст літописних оповідей з історичним і культурним контекстом; вибірково переказує зміст почутого повідомлення	Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком» або ін.), визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту, формулювання запитань до тексту, відповіді на запитання до тексту, творчий переказ тексту, коментування та інтерпретація тексту, самостійне збирання інформації, написання мінітвору або створення посту для соцмереж, дискусія (очно або в онлайн-середовищі), виокремлення і пояснення окремих мовних явищ у своєму і чужому мовленні.
47	1		<u>Олександр Олесь (Кандиба) (1878- 1944)</u> . Поетії з книги <u>«Княжа Україна»</u> , їх зв’язок	Учень/учениця читає оповідання та повісті у різний спосіб відповідно до	

			із літописами. Поетична оповідь про минуле нашого народу, князів Київської Русі, їхню мудрість, благородство, хоробрість, любов до рідної землі. «Заспів». Природа та язичницькі боги у вірші «Україна в старовину». Оспівування князя Олега у вірші «Похід на Царгород». Образ Ярослава Мудрого в однойменному віршованому творі.	мети читання; відтворює основні думки і факти, окремі висловлювання персонажів у літературному творі, що розкривають зміст почутого повідомлення; визначає тему та жанрові особливості оповідань; визначає актуальність і несуперечливість тексту на основі власного досвіду та досвіду інших осіб; аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом; висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації; характеризує особливості форми тексту, зумовлені змістом; самостійно складає простий план почутого; знаходить у тексті відповіді на поставлені запитання; творчо опрацьовує прочитаний текст; залежно від мети читання обирає самостійно або за допомогою інших осіб тексти для читання, які належать до різних стилів і жанрів, аргументує свій вибір	
48	1		Іван Нечуй-Левицький (1838-1918). «Запорожці». Замальовка життєпису письменника. Осмислення минулого в казці «Запорожці». Елементи сюжету. Аудіокнига https://www.youtube.com/watch?v=UPIMzOb4FKE		
49	1		Іван Нечуй-Левицький (1838-1918). «Запорожці» Образи-персонажі твору «Запорожці».. Образ Карпа Летючого. Роль портрета у розкритті характеру. Фантастичне і реальне в казці. Описи природи Запорозької Січі.		
Світ природи і людини у художній прозі					
50	1		Євген Гуцало (1937-1995). «Лось». Замальовка життєпису письменника. Композиційні та сюжетні особливості оповідання «Лось».	Учень/учениця пояснює значення літописання для нащадків; визначає основну мету почутого; читає літописні оповіді у різний спосіб відповідно до мети читання; співвідносить зміст літописних оповідей з історичним і культурним контекстом; вибірково	Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком» або ін.), визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту, формулювання запитань до тексту, відповіді на запитання до тексту, творчий
51	1		Протистояння добра і зла в оповіданні. Образи хлопчиків, їхня невідступність у		

			захисті гуманних переконань.	переказує зміст почутого повідомлення	переказ тексту, коментування та інтерпретація тексту, самостійне збирання інформації, написання мінітвору або створення посту для соцмереж, дискусія (очно або в онлайн-середовищі), виокремлення і пояснення окремих мовних явищ у своєму і чужому мовленні.
52	1		Співчуття, милосердя — шлях до перемоги добра. Великий світ природи і місце у ньому людини		
53	1		Володимир Винниченко (1880-1951). «Федько-халамидник». Цікава історія з життя письменника. Композиційні та сюжетні особливості оповідання «Федько-халамидник». Аудіокнига https://www.youtube.com/watch?v=QcVL50JGXHk Книга https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=426	Учень/учениця читає тексти різних функціональних стилів і мовленневих жанрів у різний спосіб відповідно до мети читання; розрізняє зміст оповідань та повістей у контексті авторського задуму; формулює тему та основну думку твору; розкриває актуальність літературних творів у контексті викликів сучасності та власних життєвих потреб; фіксує потрібні елементи тексту, оптимізуючи написане за допомогою окремих графічних позначок;	
54	1		Художня розповідь про дивовижного хлопчика Федька, його життя і пригоди, стосунки з однолітками.	представляє текстову інформацію з одного джерела, використовуючи різні способи і засоби візуалізації змісту;	
55	1		Характеристика героїв твору. Виховне значення оповідання. ТЛ: головний герой, другорядні герої	вирізняє спільні та різні риси між власним мовленням та мовленням інших осіб, урізноманітнює власне мовлення завдяки читанню літературних творів, роботі із словниками	
56	1		Григор Тютюнник (1931- 1980) «Дивак». Любов до природи в оповіданні «Дивак». Аудіокнига https://www.youtube.com/watch?v=IToNqKs7OSE		

57	1		Допитливий, чуйний, добрий хлопчик Олесь, його жага пізнати загадковий світ природи, уміння фантазувати, уявляти. Гідна поведінка Олеся як позиція особистості.	
58	1		Контрольна робота № 5. (тестові завдання) з розділу «Історичне минуле в літописних оповіданнях», «Світ природи і людини у художній прозі»	
Пригоди і фантастика у сучасній прозі				
59	1		<u>Галина Малик (нар. 1951 р.). «Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії»</u> (скорочено) Повість-казка сучасної дитячої письменниці. Аудіокнига https://www.youtube.com/watch?v=syDn9tUucTw	Учень/учениця читає тексти різних стилів і жанрів у різний спосіб відповідно до мети читання; формулює тему та основну думку твору; визначає спільні та різні елементи і форми подібних за певними структурними ознаками текстів; характеризує емоційний стан літературних персонажів, їх поведінку та вчинки, виявляючи толерантність; проводить паралелі між образами і ситуаціями, зображеними в тексті, і власним життєвим досвідом; аргументує власну оцінку прочитаного тексту, наводячи доречні цитати; визначає спільні та відмінні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів; розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі
60	1		Морально-етичні проблеми в казці: добро і зло, відповідальність за свої вчинки, вміння долати перешкоди на шляху до мети.	Різні види читання (про себе, вголос, «ланцюжком» або ін.), визначення провідної думки та деталей почутого та/або прочитаного тексту, формулювання запитань до тексту, відповіді на запитання до тексту, творчий переказ тексту, коментування та інтерпретація тексту, самостійне збирання інформації, написання мінітвору або створення посту для соцмереж, дискусія (очно або в онлайн-середовищі), виокремлення і пояснення окремих мовних явищ у своєму і чужому мовленні.
61	1	Елементи незвичайного в повісті Символіка країни Недоладії та її мешканців. ТЛ: повість, портрет, портретна деталь		
62	1		<u>Всеволод Нестайко (1930- 2014).</u> «Чарівний талісман» (скорочено) <u>Цікава історія з життя письменника.</u>	

63	1		<p>Композиційні та сюжетні особливості повісті. Галерея портретів повісті.</p> <p>Проблеми дружби, взаємодопомоги, стосунків батьків, дорослих і дітей.</p> <p>ТЛ: портрет, портретна деталь</p>	<p>з них; за мотивами прочитаного створює власний медійний продукт; описує свої літературні вподобання, наводячи приклади прочитаних творів</p>	
Науково-художня та науково-популярна література					
64			<p>Науково-художня та науковопопулярна література як різновид дитячої пізнавальної літератури (загальне ознайомлення). Навчальна література, тексти із ЗМІ (загальне ознайомлення). Оповідання Д. Красицького «Дитинство Тараса»</p>	<p>Учень/учениця читає тексти різних стилів і жанрів у різний спосіб відповідно до мети читання; визначає спільні та різні елементи і форми подібних за певними структурними ознаками текстів; аргументує власну оцінку прочитаного тексту, наводячи доречні цитати; визначає спільні та відмінні елементи змісту і форми подібних за певними структурними ознаками текстів; розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; описує свої літературні вподобання, знає, яким чином можна задовольнити потреби у знаходженні нової інформації</p>	<p>Створення усного повідомлення на обрану тему, обговорення порушених у художньому тексті /медіатексті проблем із залученням та проєкцією на власний або відомий життєвий досвід, аргументація із наведенням відповідних прикладів, висловлювання ставлення до думок інших осіб, створення індивідуально або спільно з іншими плакату або презентації.</p>
65			<p>Твори про життя видатних дітей. Оповідання А. Багряної «Маленька Ляпутета»</p>		
66	1		<p>Контрольний твір- роздум за прочитаними творами з і власним життєвим досвідом «Лідерами народжуються чи стають?»</p>		
67	1		<p>ПЧ №4. Гридин С. «Федько – прибулець з інтернету».</p>		

68	1	ЛРК № 4 Твори письменників Тернопільщини для дітей.
69	1	Підсумковий урок за рік

Використані джерела:

1. Навчальна програма не має копіювати модельну: що спільного й різного в цих програмах // Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/navchalna-programa-ne-maye-kopiyuvaty-modelnu-shhospilnogo-j-riznogo-v-tsyh-programah/>
2. Новий освітній стандарт для 5-9 класів – що це за документ і що він змінює // Режим доступу: <https://nus.org.ua/questions/novyj-osvitnij-standart-dlya-5-9-klasiv-shho-tse-za-dokument-i-shho-vin-zminyue/>
3. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН від 19.02.2021 р. № 235 // Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyiosvitnoyi-programi-dlya-5-9-klasiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
4. Шиян Р., Ляшенко О., Фіцайло С., Дубовик О., Гайдамака О. Усе про модельні навчальні програми для розробників і шкіл // Режим доступу: <https://nus.org.ua/questions/vidpovidayemo-nazapytannya-use-pro-modelni-navchalni-programy-dlya-rozrobnykiv-i-shkil/>
5. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ 5 К Л А С 70 години (2 години на тиждень) Химинець А.А. <https://svitliteraturu.com/>